

I. SANTRAUKA

► Kauno apskritis yra geografiniame Lietuvos centre. Kauno apskritis – vienintelis regionas Rytų Baltijos valstybėse, kuriame susikerta du visos Europos transporto koridoriai – I ir IX B automobilių kelių koridoriai, I ir IX D geležinkelio koridoriai. Apskirtyje gerai išvystytas geležinkelio transportas, be to, projektuojamas Europinės vėžės geležinkelis, eisiantis nuo Lenkijos sienos per Kauną ir Rygą iki Talino. Šalia Kauno esančioje Karmėlavoje veikia tarptautinis Kauno oro uostas, kuris perveža du trečdalius krovinių, gabenamų oro transportu Lietuvoje, ir yra stambiausias krovinių pervežimo centras Baltijos valstybėse. Kauno apskirtyje yra 8 savivaldybės, išsidėsčiusios apie administracinį centrą - Kauną. Kauno apskritis sudaryta iš Kauno ir Birštono miestų bei Kauno, Kaišiadorių, Prienų, Raseinių, Kėdainių ir Jonavos rajonų savivaldybėms priklausančių teritorijų. Kauno apskritis ribojasi su Alytaus, Vilniaus, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės ir Marijampolės apskritimis.

► Apskirtyje, užimančioje 12,4% visos šalies teritorijos, 2016 m. gyveno ~ 20% šalies gyventojų (tai antroji vieta šalyje). 2017 m. pradžios duomenimis, Kauno apskirtyje gyvena 569,9 mln. gyventojų. Demografinė padėtis Kauno apskirtyje kol kas vis dar neigiamą: per metus gyventojų skaičius Kauno apskirtyje sumažėjo 1,3% (7,5 tūkst.), t.y. šiek tiek spartesnis gyventojų mažėjimas negu 2016 m. 2017 m. daugiau nei pusė (51,4%) apskrities gyventojų gyveno Kauno miesto savivaldybės teritorijoje, kitose savivaldybėse: Kauno r. sav. 16,0%, Kėdainių r. sav. 8,4%, Jonavos r. sav. 7,5%, Raseinių r. sav. 5,9%, Kaišiadorių r. sav. 5,4%, Prienų r. sav. 4,8%, Birštono sav. 0,7%.

► Kauno apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2016 m. siekė 7 723,6 mln. EUR, tai beveik penktadalis (20,0%) viso šalies BVP (palyginimui Vilniaus apskirtyje – 40,6%, Klaipėdos apskirtyje – 11,1%, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos apskričių, indėlis į šalies BVP, kaip ir 2015-aisiais, neviršijo 4%). Kauno apskirtyje vienam gyventojui tenkantis BVP sudarė 99,9% šalies vidurkio (2016 m. BVP, tenkantis vienam gyventojui Kauno apskirtyje siekė 13,5 tūkst. eurų). 2016 m. Kauno apskrities nominalusis BVP vienam gyventojui augo gana sparčiai (5,1%), bet lėčiau negu Vilniuje (6,9%) (palyginimui – 2016 m. šalies nominalusis BVP, tenkantis vienam gyventojui, ūgtelėjo 4,6%). 2016 m. Kauno apskirtyje daugiausia bendrosios pridėtinės vertės sukurta didmeninės ir mažmeninės prekybos; transporto; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklos sektoriuje (32,6%), pramonėje (26,7%), viešo valdymo ir gynybos; švietimo; žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo sektoriuje (12,7%), statybos (7,1%), nekilnojamojo turto operacijų (6,3%), profesinės, mokslinės ir techninės veiklos; administracinės ir aptarnavimo veiklos (5,2%), žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės (3,0%), bei informacijos ir ryšių (3,0%) sektoriuose.

► Materialinės investicijos (t.y. investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą) - vienas svarbiausių ekonomikos augimą skatinančių veiksmų ilgoju laikotarpiu. 2016 m. Kauno apskirtyje jos siekė apie 1004,6 mln. eurų, t.y. 14,8% mažiau negu 2015 m. Didžiausią įtaką materialinių investicijų Kauno apskirtyje mažėjimui 2016 m. turėjo sumenkusios investicijos Kauno m. ir raj. savivaldybėse. Kita vertus, materialinės investicijos mažėjo ir visose likusiose Kauno apskrities savivaldybėse. Tokias tendencijas iš dalies lėmė vangus pasirošimas 2014-2020 m. ES finansiniam periodui ir nepalanki investicijoms mokestinė aplinka. Kauno apskrities materialinių investicijų dalis nuo visų Lietuvos materialinių investicijų nuo 2013 m. stabiliai augo, 2016 m. sudarė 18,6% (palyginimui, 2015 m. 17,9%). Kaip ir ankstesniais metais, 2016 m. didžiausias investuotojų dėmesys teko pagrindiniams šalies miestams – Vilniui, Kaunui, Klaipėdai. Daugiausia Kauno apskrities materialinių investicijų teko Kauno m. sav. 62,4%, Kauno r. sav. 16,4%. Kitose savivaldybėse materialinės investicijos buvo mažesnės: Kėdainių r. sav. 7,0%, Jonavos r. sav. 6,7%, Raseinių r. sav. 2,9%, Kaišiadorių r. sav. 2,5%, Prienų r. sav. 1,4%, Birštono sav. 0,7%. Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui Kauno regione, 2016 m. buvo vienos didžiausių Lietuvoje ir siekė 1751 eurų (2016 m. vienam šalies gyventojui teko vidutiniškai 2004 eurų materialinių investicijų). Pagal šį rodiklį, Kauno apskritis buvo 3-a iš 10-ies apskričių šalyje, nusileisdama tik Klaipėdos ir Vilniaus apskritims. 2016 m. materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, tik Kauno miesto savivaldybėje (2124 eurų) buvo aukštesnės už vidurkį Lietuvoje (2004 eurų).

► Pagal tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srautą Kauno apskritis yra 2-ta iš 10-ties Lietuvos apskričių. Kauno regionui tenkančių TUI dalis 2016 m. sudarė apie 1487,56 mln. eurų – tai yra apie 10,7% visų TUI Lietuvoje; iš jų Kauno mieste – 79,1%. Daugiausia investuota į didmeninės ir mažmeninės prekybos (363,2 mln. eurų), apdirbamosios gamybos (353,1 mln. eurų) ir nekilnojamojo turto operacijų veiklos (236,4 mln. eurų) įmones. Daugiausia Kauno apskirtyje yra investavę Nyderlandų, Vokietijos ir Suomijos (39,2%) investuotojai. Pastaruoju metu pastebima tendencija, jog Kauno apskirtyje daugiau kuriasi gamyklos, o Vilnių pasirenka inovatyvius, aukščiausių kompetencijų reikalaujančius produktus kuriančios įmonės ar vis sudėtingesnes funkcijas į Lietuvą atkeliantys paslaugų centrai. Pastebėtina, kad regionuose TUI koreliuoja su LEZ išsivystymu ir palankia investavimo aplinka (Kauno LEZ – 26 investuotojai). 2017 m. į Kauno rajoną buvo pritraukta rekordinių investicijų: Karmėlavoje kuriasi pasaulyje garsios bendrovės „Hella“, „Continental“, „Hollister“, Domeikavos seniūnijoje – „Hegelmann Transporte“.

► 2016 m. pabaigoje, VĮ Registro centro duomenimis, užsienio fizinių asmenų nekilnojamojo turto Lietuvoje vertė sudarė 368 mln. eurų; iš jų Kauno apskirtyje – 4,9%. Palyginti su 2015 m. pabaiga, užsienio asmenų nekilnojamojo turto vertė Kauno apskirtyje padidėjo 9,7%.

► 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities sudarė didžiausią (21,3%) viso lietuviškų prekių eksporto dalį. 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities sumažėjo apie 2%. Visgi, nuo 2012 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities išaugo bemaž dešimtadaliu (8,1%). 2016 m. didžiausią dalį Kauno apskrities užsienyje parduodamos produkcijos sudarė trąšų eksportas – jo dalis 2016 m. sudarė 19,6% viso apskrities eksporto, baldai – 12,4%, javai – 7,3%, žuvis ir vėžiagyviai – 5,9%, elektros mašinos ir įrenginiai – 3,6%. Pagrindinė eksporto rinka Kauno apskirtyje pagamintai produkcijai yra ES, kur parduodama 77,5% užsienio rinkoms skirtos produkcijos. Pagrindinės Kauno apskrities eksporto partnerės buvo: Vokietija (12,2%), Švedija (7,4%), Jungtinė Karalystė (7,0%), Lenkija (6,6%). Pastebėtina, kad 2017 m. apskrities trąšų eksporto rezultatus neigiamai paveikė metų pradžioje sumažėjusios trąšų kainos pasaulyje, o žemės ūkio produktų - prastesnis javų derlius. Tuo tarpu, prie žuvininkystės eksporto pajamų augimo nemenkai prisidėjo išaugusios lašišų kainos, praeitais metais pabrangę pašarai.

► Kauno apskrities veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2009 m. pradžioje sudarė 20,4% visų Lietuvos veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, 2016 m. – 19,8%. Šiuo laikotarpiu veikiančių mažų ir vidutinių įmonių padidėjo visose Kauno apskrities savivaldybėse. Nors veikiančių įmonių dalis Kauno apskrityje pastaraisiais metais mažėjo, tačiau naujai besisteigiančių juridinių asmenų dalis augo. 2010 m. Kauno apskrityje buvo įsteigta 15,6% visų Lietuvoje įsteigtų naujų juridinių asmenų, o 2014 m. – 16,4%, 2016 m.– net 20,9%. Daugiausia naujų juridinių asmenų 2015 m. buvo įsteigta Kauno miesto savivaldybėje – 1592, tai sudarė 72,5% visų naujai apskrityje įsteigtų juridinių asmenų. Kitose Kauno apskrities savivaldybėse šie rodikliai buvo gerokai kuklesni.

► Verslumo lygis, vertinant pagal 1000 gyventojų tenkančių mažų ir vidutinių įmonių skaičių, Kauno apskrityje visiškai atitinka bendrą Lietuvos verslumo lygį: 2016 m. pradžioje 1000 Lietuvos gyventojų vidutiniškai teko 27,5 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės, o 1000 Kauno apskrities gyventojų 27,3 tokių įmonių. Pagal šį rodiklį Kauno apskritis buvo 3-ta iš 10-ies apskričių. Nors Kauno mieste verslumo rodiklis viršijo Lietuvos vidurkį (37,2 įmonės), kitose savivaldybėse jis svyravo tarp 23,2 (Kauno raj.) ir 13,2 (Prienų raj.).

► Gyventojų mažėjimo tendencijos pastaraisiais metais itin smarkiai nepaveikė Kauno apskrities darbo jėgos rinkos. 2016 m. darbo jėga sudarė 293,9 tūkst. žmonių, beveik tiek pat kiek ir 2015 m. (293,7 tūkst. žmonių). 15-64 m. amžiaus gyventojų darbo jėgos aktyvumo lygis Kauno apskrityje 2016 m. paaugo ir siekė 75,4%. Vertinant pagal regioninį koeficientą, Kauno apskrities darbuotojai daugiausiai specializavosi kasybos ir karjerų eksploatavimo; apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, švietimo, sveikatos priežiūros ir kitose komunalinės ir socialinės aptarnavimo veiklose.

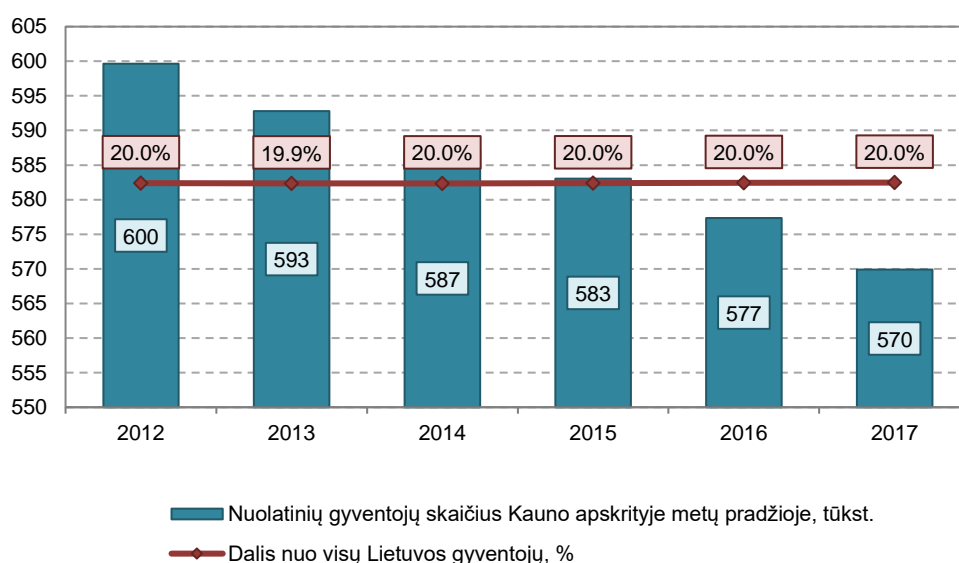
► Užimtųjų skaičius Kauno apskrityje nuo 2014 m. kasmet didėjo ir 2016 m. sudarė 274,7 tūkst., t.y. apie penktadalį visų Lietuvos užimtųjų. 15-64 m. amžiaus gyventojų užimtumo lygis siekė 70,3% 2016 m. ir buvo 1,9% aukštesnis negu 2015 m. 2016 m. 68,4% visų Kauno apskrities užimtųjų dirbo paslaugų srityje, 19,3% – pramonėje, 4,8% – žemės ūkyje, 7,5% – statyboje. 2016 m. daugiausia užimtų gyventojų dirbo Kauno m. sav. 150,6 tūkst. ir Kauno r. sav. 40,7 tūkst. Nedarbo lygis Kauno apskrityje buvo vienas mažiausių šalyje ir siekė 6,5%. 2016 m. nedarbo lygis Kauno apskrityje sumažėjo 0,7%. Moterų nedarbo lygis buvo žemesnis negu vyrų.

► Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje 2016 m., palyginti su 2015 m., didėjo visose apskrityse, labiausiai – Tauragės (9,7%) ir Šiaulių (9,6%) apskrityse, bet gan sparčiai augo ir Kauno apskrityje (9,5%). 2016 m. vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kauno apskrityje siekė 760,2 eurus (t.y. 98,2% šalies vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio). Pastebėtina, kad aukščiausias jis bus Kauno mieste (780,1 eurai), mažiausias – Prienų r. savivaldybėje (599,1 eurai). 2016 m. Kauno apskrityje piniginės disponuojamos pajamos vienam namų ūkiui buvo vienos didžiausių Lietuvoje (tik Vilniuje ir Klaipėdoje buvo didesnės).

II. DEMOGRAFIJA

Kauno apskritis yra geografiniame Lietuvos centre. Kauno apskrityje yra 8 savivaldybės, išsidėsčiusios apie administracinį centrą - Kauną. Kauno apskritis sudaryta iš Kauno ir Birštono miestų bei Kauno, Kaišiadorių, Prienų, Raseinių, Kėdainių ir Jonavos rajonų savivaldybėms priklausančių teritorijų. 2017 m. pradžios duomenimis, Kauno apskrityje gyvena 569,9 mln. gyventojų. Demografinės tendencijos Kauno apskrityje kol kas vis dar neigiamos: per metus gyventojų skaičius Kauno apskrityje sumažėjo 1,3% (7,5 tūkst.), t.y. šiek tiek sparčiau nei 2016 m. Daugiau nei pusė (51,4%) apskrities gyventojų 2017 m. gyveno Kauno miesto savivaldybės teritorijoje, mažiau – kitose savivaldybėse: Kauno r. sav. 16,0%, Kėdainių r. sav. 8,4%, Jonavos r. sav. 7,5%, Raseinių r. sav. 5,9%, Kaišiadorių r. sav. 5,4%, Prienų r. sav. 4,8%, Birštono sav. 0,7%.

1 pav. Nuolatinių gyventojų skaičius Kauno apskrityje 2012-2017 m., tūkst.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

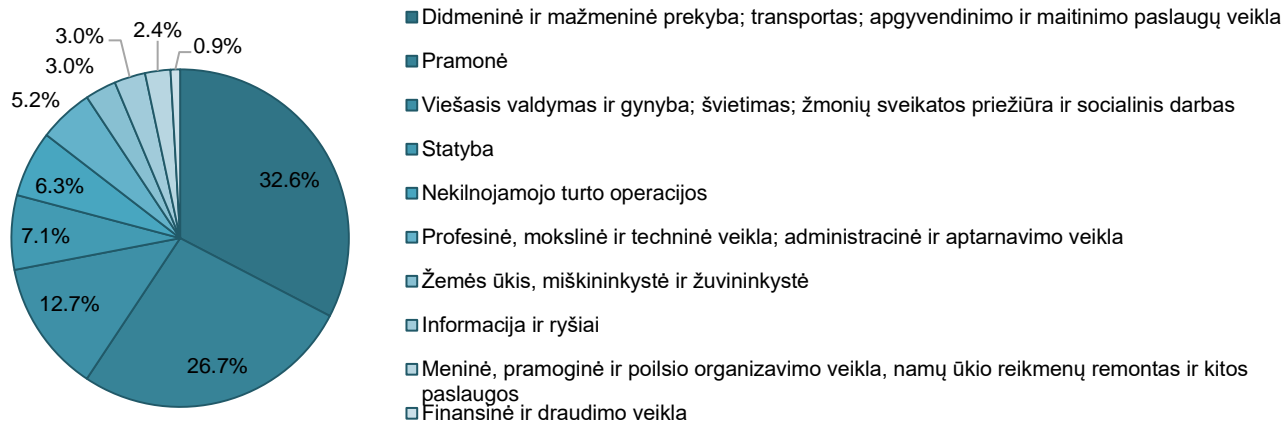
Statistikos departamento pateiktais duomenimis, gyventojų skaičius Kauno apskrityje pastaraisiais metais tendencingai mažėja, o gyventojų dalis nuo visų Lietuvos gyventojų siekia apie 20,0%. Per 2017 metus daugiausia gyventojų neteko Raseinių r. sav. (2,4%) ir Kėdainių r. sav. (2,4%).

III. MAKROEKONOMIKA

Kauno apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2016 m. siekė 7 723,6 mln. EUR, tai beveik penktadalis (20,0%) viso šalies BVP (palyginimui Vilniaus apskrityje – 40,6%, Klaipėdos apskrityje – 11,1%, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos apskričių indėlis į šalies BVP, kaip ir 2015-aisiais, neviršijo 4%). 2016 m. Kauno apskrities nominalusis BVP vienam gyventojui augo gana sparčiai (5,1%), bet lėčiau negu Vilniuje (6,9%) (palyginimui – 2016 m. šalies nominalusis BVP, tenkantis vienam gyventojui, ūgtelėjo 4,6%).

2016 m. Kauno apskrityje daugiausia BVP sukurta didmeninės ir mažmeninės prekybos; transporto; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklos sektoriuje (32,6%), pramonėje (26,7%), viešo valdymo ir gynybos; švietimo; žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo sektoriuje (12,7%), statybos (7,1%), nekilnojamojo turto operacijų (6,3%), profesinės, mokslinės ir techninės veiklos; administracinės ir aptarnavimo veiklos (5,2%), žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės (3,0%), bei informacijos ir ryšių (3,0%) sektoriuose.

2 pav. Kauno apskrities BVP struktūra 2016 m. %

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Materialinės investicijos (t.y. investicijos į ilgalaikį materialųjį turta) - vienas svarbiausių ekonomikos augimą skatinančių veiksnių ilguoju laikotarpiu. 2016 m. Kauno apskrityje jos siekė apie 1004,6 mln. eurų, t.y. 14,8% mažiau negu 2015 m. Didžiausią įtaką materialinių investicijų Kauno apskrityje mažėjimui 2016 m. turėjo sumenkusios investicijos Kauno m. ir Kauno raj. savivaldybėse. Kita vertus, materialinės investicijos mažėjo ir visose kitose Kauno apskrities savivaldybėse. Kauno apskrities materialinių investicijų dalis nuo visų Lietuvos materialinių investicijų nuo 2013 m. stabiliai augo, 2016 m. sudarė 18,6% (palyginimui, 2015 m. 17,9%). Daugiausia Kauno apskrities materialinių investicijų teko Kauno m. sav. 62,4%, Kauno r. sav. 16,4%. Kitose savivaldybėse materialinės investicijos buvo mažesnės: Kėdainių r. sav. 7,0%, Jonavos r. sav. 6,7%, Raseinių r. sav. 2,9%, Kaišiadorių r. sav. 2,5%, Prienų r. sav. 1,4%, Birštono sav. 0,7%.

Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui Kauno regione, 2016 m. buvo vienos didžiausių Lietuvoje ir siekė 1751 eurų (2016 m. vienam šalies gyventojui teko vidutiniškai 2004 eurų materialinių investicijų). Pagal šį rodiklį, Kauno apskritis buvo 3-a iš 10-ies apskričių šalyje, nusileisdama tik Klaipėdos ir Vilniaus apskritims. Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, tik Kauno miesto savivaldybėje (2124 eurų) buvo aukštesnės už vidurkį Lietuvoje (2004 eurų).

1 lentelė. Kauno apskrityje sukuriamas BVP vienam gyventojui 2015-2016 m.

Administracinė teritorija	2015	2016
Lietuvos Respublika	2380	2004
Kauno apskritis	2033	1751
<i>Kauno m. sav.</i>	2304	2124
<i>Kauno r. sav.</i>	2551	1825
<i>Birštono sav..</i>	2213	1580
<i>Jonavos r. sav.</i>	1923	1573
<i>Kėdainių r. sav.</i>	1617	1461
<i>Raseinių r. sav.</i>	891	857
<i>Kaišiadorių r. sav.</i>	1262	796
<i>Prienų r. sav.</i>	647	504

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Pagal tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srutą Kauno apskritis yra 2-ta iš 10-ties Lietuvos apskričių. Kauno regionui tenkančių TUI dalis 2016 m. sudarė apie 1487,56 mln. eurų – tai yra apie 10,7% visų TUI Lietuvoje; iš jų Kauno mieste – 79,1%. Daugiausia investuota į didmeninės ir mažmeninės prekybos (363,2 mln. eurų), apdirbamosios gamybos (353,1 mln. eurų) ir nekilnojamojo turto operacijų veiklos (236,4 mln. eurų) įmones. Daugiausia Kauno apskrityje yra investavę Nyderlandų, Vokietijos ir Suomijos (39,2%) investuotojai. Pastaruoju metu pastebima tendencija, jog Kauno apskrityje daugiau kuriasi gamyklos, o Vilnių pasirenka inovatyvius, aukščiausių kompetencijų reikalaujančius produktus kuriančios įmonės ar vis sudėtingesnes funkcijas į Lietuvą

atkeliantys paslaugų centrai. Pastebėtina, kad regionuose TUI koreliuoja su LEZ išsivystymu ir palankia investavimo aplinka (Kauno LEZ – 26 investuotojai). 2017 m. į Kauno rajoną buvo pritraukta rekordinių investicijų: Karmėlavoje kuriasi pasaulyje garsios bendrovės „Hella“, „Continental“, „Hollister“, Domeikavos seniūnijoje – „Hegelmann Transporte“.

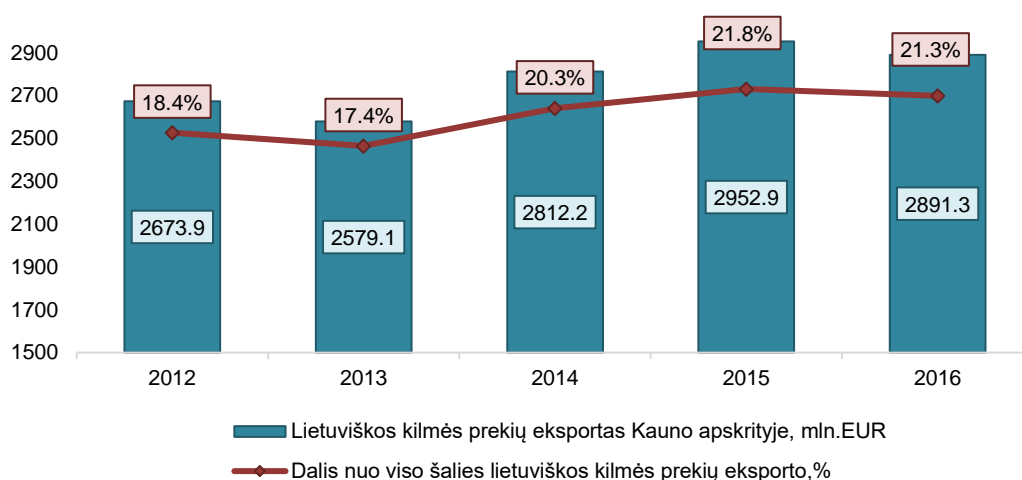
Vienam Kauno apskrities gyventojui 2016 m. tenkančios TUI siekė 2610 eurų – tai bemaž 53% mažiau už vidurkį Lietuvoje, bet pagal šį rodiklį Kauno apskritis yra 4-ta iš 10-ties Lietuvos apskričių.

IV. EKSPORTAS

2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities sudarė didžiausią (21,3%) viso lietuviškų prekių eksporto dalį. 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities sumažėjo apie 2%. Visgi, nuo 2012 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities išaugo bemaž dešimtadaliu (8,1%). 2016 m. didžiausią dalį Kauno apskrities užsienyje parduodamos produkcijos sudarė trąšų eksportas – jo dalis 2016 m. sudarė 19,6% viso apskrities eksporto, baldai – 12,4%, javai – 7,3%, žuvis ir vėžiagyviai – 5,9%, elektros mašinos ir įrenginiai – 3,6%. Pagrindinė eksporto rinka Kauno apskrityje pagamintai produkcijai yra ES, kur parduodama 77,5% užsienio rinkoms skirtos produkcijos. Pagrindinės Kauno apskrities eksporto partnerės buvo: Vokietija (12,2%), Švedija (7,4%), Jungtinė Karalystė (7,0%), Lenkija (6,6%).

Kaip jau buvo minėta, trąšos ir žemės ūkio produktai yra didžiausias Kauno apskrities lietuviškos kilmės eksporto pajamų šaltinis. Pastebėtina, kad 2017 m. trąšų eksporto rezultatus neigiamai paveikė metų pradžioje sumažėjusios trąšų kainos pasaulyje, o žemės ūkio produktų eksporto rezultatus neigiamai paveikė prastesnis javų derlius. Tuo tarpu, prie žuvininkystės eksporto pajamų augimo nemenkai prisidėjo išaugusios lašišų kainos, praeitais metais pabrangę pašarai.

4 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Kauno apskrities.

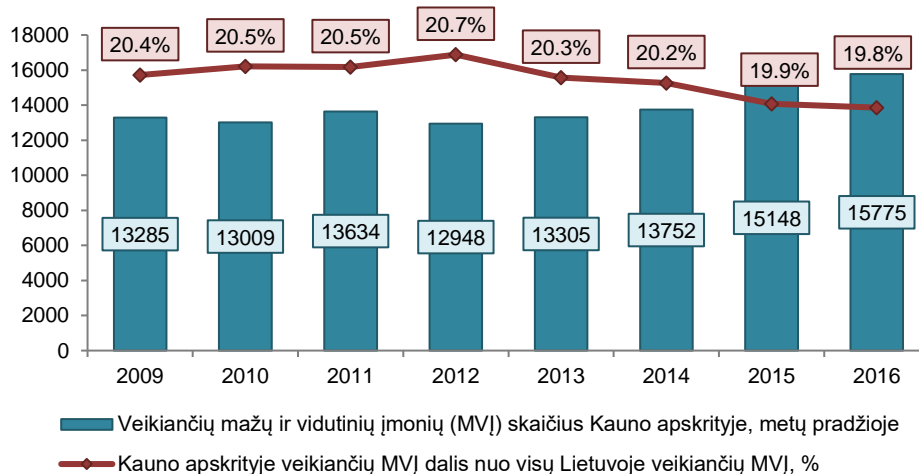

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

V. VERSLUMAS

Kauno apskrities veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2009 m. pradžioje sudarė 20,4% visų Lietuvos veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, 2016 m. – 19,8%. Šiuo laikotarpiu veikiančių mažų ir vidutinių įmonių padidėjo visose Kauno apskrities savivaldybėse.

5 pav. Kauno apskrityje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

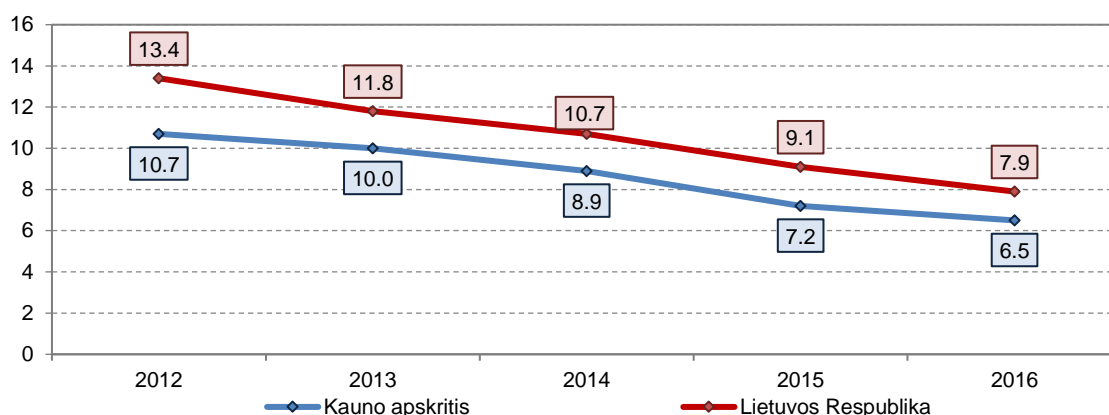
Nors veikiančių įmonių dalis Kauno apskrityje pastaraisiais metais mažėjo, tačiau naujai besisteigiančių juridinių asmenų dalis augo. 2010 m. Kauno apskrityje buvo įsteigta 15,6% visų Lietuvoje įsteigtų naujų juridinių asmenų, o 2014 m. – 16,4%, 2016 m. – net 20,9%. Daugiausia naujų juridinių asmenų 2015 m. buvo įsteigta Kauno miesto savivaldybėje – 1592, tai sudarė 72,5% visų naujai apskrityje įsteigtų juridinių asmenų. Kitose Kauno apskrities savivaldybėse šie rodikliai buvo gerokai kuklesni.

Verslumo lygis, vertinant pagal 1000 gyventojų tenkančių mažų ir vidutinių įmonių skaičių, Kauno apskrityje visiškai atitinka bendrą Lietuvos verslumo lygį: 2016 m. pradžioje 1000 Lietuvos gyventojų vidutiniškai teko 27,5 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės, o 1000 Kauno apskrities gyventojų – 27,3 tokių įmonių. Pagal šį rodiklį Kauno apskritis buvo 3-ta iš 10-ies apskričių. Nors Kauno mieste verslumo rodiklis viršijo Lietuvos vidurkį (37,2 įmonės), kitose savivaldybėse jis svyravo tarp 23,2 (Kauno raj.) ir 13,2 (Prienų raj.).

VI. DARBO RINKA

Gyventojų mažėjimo tendencijos pastaraisiais metais itin smarkiai nepaveikė Kauno apskrities darbo rinkos. 2016 m. darbo jėga sudarė 293,9 tūkst. žmonių, beveik tiek pat kiek ir 2015 m. (293,7 tūkst. žmonių). 15-64 m. amžiaus gyventojų darbo jėgos aktyvumo lygis Kauno apskrityje 2016 m. paaugo ir siekė 75,4%. Vertinant pagal regioninį koeficientą¹, Kauno apskrities darbuotojai daugiausiai specializavosi kasybos ir karjerų eksploatavimo; apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, švietimo, sveikatos priežiūros ir kitose komunalinės ir socialinės aptarnavimo veiklose.

6 pav. Nedarbo lygis Kauno apskrityje ir Lietuvoje.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Užimtųjų skaičius Kauno apskrityje nuo 2014 m. kasmet didėjo ir 2016 m. sudarė 274,7 tūkst., t.y. apie penktadalį visų Lietuvos užimtųjų. 15-64 m. amžiaus gyventojų užimtumo lygis siekė 70,3% 2016 m. ir buvo 1,9% aukštesnis negu 2015 m. 2016 m. 68,4% visų Kauno apskrities užimtųjų dirbo paslaugų srityje, 19,3% – pramonėje, 4,8% – žemės ūkyje, 7,5% – statyboje. 2016 m. daugiausia užimtų gyventojų dirbo Kauno m. sav. 150,6 tūkst. ir Kauno r. sav. 40,7 tūkst.

Nedarbo lygis Kauno apskrityje buvo vienas mažiausių šalyje ir siekė 6,5%. 2016 m. nedarbo lygis Kauno apskrityje sumažėjo 0,7%. Moterų nedarbo lygis buvo žemesnis negu vyrų.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje 2016 m., palyginti su 2015 m., didėjo visose apskrityse, labiausiai – Tauragės (9,7%) ir Šiaulių (9,6%) apskrityse, bet gan sparčiai augo ir Kauno apskrityje (9,5%). 2016 m. vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kauno apskrityje siekė 760,2 eurus (t.y. 98,2% šalies vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio). Pastebėtina, kad aukščiausias jis bus Kauno mieste (780,1 eurais), mažiausias – Prienų r. savivaldybėje (599,1 eurais). 2016 m. Kauno apskrityje pinigines disponuojamas pajamos vienam namų ūkiui buvo vienos didžiausių Lietuvoje (tik Vilniuje ir Klaipėdoje buvo didesnės).

PRIEDAS

► Šiame priede pateikti Statistikos departamento skelbiami statistiniai ir ekonominiai rodikliai.

2 lentelė. Veikiančių MVĮ tenkančios 1000 gyventojų pagal apskritis 2010-2016 m. pradžioje

Administracinė teritorija	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lietuvos Respublika	20,2	21,8	20,8	22,0	23,1	26,0	27,5
Alytaus apskritis	12,6	14,5	13,4	14,1	14,8	16,4	17,3
Kauno apskritis	20,7	22,3	21,6	22,4	23,4	26,0	27,3
Birštono sav.	12,6	12,6	12,8	13,2	13,7	13,5	15,2
Jonavos r. sav.	11,4	12,4	11,9	11,8	12,2	13,3	13,6
Kaišiadorių r. sav.	10,9	11,8	10,8	11,2	12,1	13,5	13,7

¹ Regioninis koeficientas parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius.

<i>Kauno m. sav.</i>	28.4	30.8	29.7	30.7	31.8	35.4	37.2
<i>Kauno r. sav.</i>	15.0	16.6	16.5	18.0	19.5	22.0	23.2
<i>Kėdainių r. sav.</i>	10.9	11.5	11.1	11.4	12.0	13.0	14.0
<i>Prienų r. sav.</i>	10.6	10.9	10.8	11.1	11.6	12.4	13.2
<i>Raseinių r. sav.</i>	10.8	11.6	11.9	12.3	12.8	13.3	14.3
Klaipėdos apskritis	23,3	24,7	23,3	24,0	24,7	26,9	28,0
Marijampolės apskritis	12,1	12,7	11,9	12,1	12,7	13,8	14,4
Panevėžio apskritis	15,8	16,8	15,4	16,1	16,7	18,2	19,1
Šiaulių apskritis	14,5	16,1	15,4	15,8	16,4	18,0	18,8
Tauragės apskritis	12,4	13,6	12,6	13,6	14,1	15,6	16,7
Telšių apskritis	15,5	16,4	15,7	16,2	16,7	18,2	18,8
Utenos apskritis	11,6	12,6	11,3	12,1	12,5	13,5	14,3
Vilniaus apskritis	28,9	30,9	30,0	32,3	34,2	39,8	42,2

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

3 lentelė. Kauno apskrityje sukurtos bendrosios pridėtinės vertės struktūra 2016 m.

Ekonominė veikla	Lietuvos Respublika	Kauno apskritis
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	31,5%	32,6%
Pramonė	22,2%	26,7%
Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	14,6%	12,7%
Statyba	6,5%	7,1%
Nekilnojamojo turto operacijos	6,9%	6,3%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla	6,8%	5,2%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	3,3%	3,0%
Informacija ir ryšiai	3,7%	3,0%
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas	2,3%	2,4%
Finansinė ir draudimo veikla	2,2%	0,9%

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

4 lentelė. Santykinis samdomų darbuotojų užimtumas: regioninio koeficiento reikšmės Kauno apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis 2013 m.

Ekonominė veikla	Regioninis koeficientas
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	1,15
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1,08
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	1,07
Statyba	0,99
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla	0,98
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	0,95
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	0,90
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	0,89
Nekilnojamojo turto operacijos	0,88
Informacija ir ryšiai	0,85
Transportas ir saugojimas	0,82
Administracinė ir aptarnavimo veikla	0,79
Miškininkystė ir žuvininkystė	0,65

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Pastaba. Regioninis koeficientas parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius. Regioninis koeficientas (LQ) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$LQ = \frac{\frac{E_{ij}}{E_j}}{\frac{E_{in}}{E_n}}$$

čia: E_{ij} – užimtumas i veikloje j regione; E_j – bendras užimtumas j regione; E_{in} – nacionalinis užimtumas i veikloje; E_n – bendras nacionalinis užimtumas.²

² Šaltinis: Jucevičius, R. 2007. Lietuvos pramonės ir verslo klasterių žemėlapis, *Kauno technologijos universitetas*: https://ukmin.lrv.lt/uploads/ukmin/documents/files/Inovacijos/klasteriai/klasteriu_zemelapis.pdf.